

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Ocak, 2020

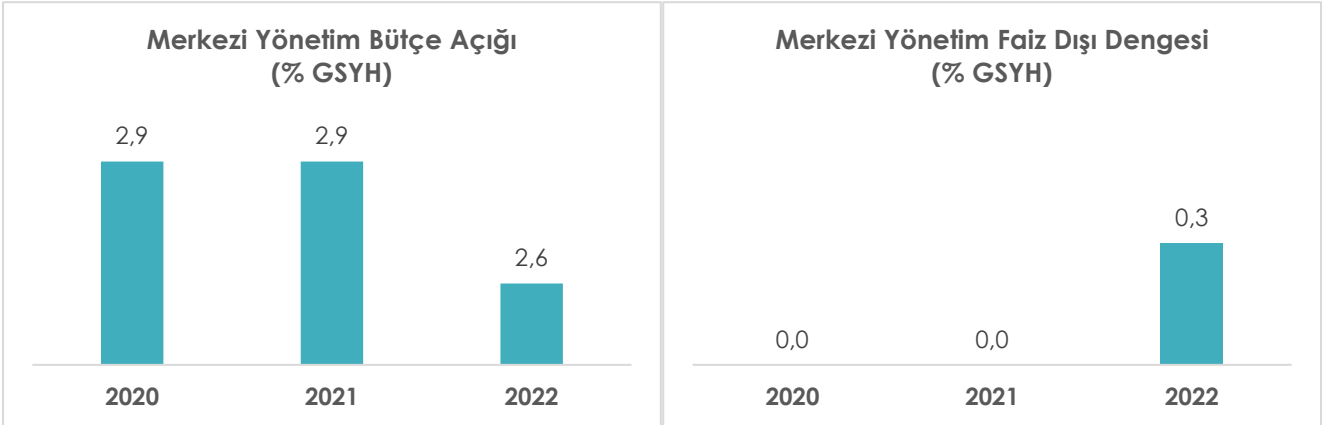
2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2020-2022 Yeni Ekonomi Programının (YEP) temel amacı; 2019-2021 YEP çerçevesinde fiyat istikrarı, finansal istikrar ve cari işlemler dengesinde son bir yılda elde edilen kazanımların korunup geliştirilmesi, üretim ve verimlilik odaklı, sürdürülebilir büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

2020 yılı merkezi yönetim bütçesi, 2020-2022 YEP'te belirlenen makro değişkenler ile programın temel hedef ve öncelikleri kapsamında hazırlanmış ve uygulanmaktadır.

Program döneminde mali disipline kararlılıkla devam edilecektir. Bu kapsamda kaynakların verimli kullanılması sağlanacak ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişiklikler hayata geçirilecektir. Bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynakları ile vergi tahsilatında etkinliğin artırılması ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılması hedeflenmektedir.

Program döneminde bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3'ün altında kalması, faiz dışı dengenin GSYH'ye oranının ise dönem sonunda binde 3 olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

Ocak 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Ocak ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 100,7 milyar TL, bütçe gelirleri 122,2 milyar TL ve bütçe fazlası 21,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 87,9 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 34,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		100.669
Faiz Dışı Giderler		87.924
Bütçe Gelirleri		122.170
Vergi Gelirleri		67.416
Bütçe Dengesi		21.501
Faiz Dışı Denge		34.247

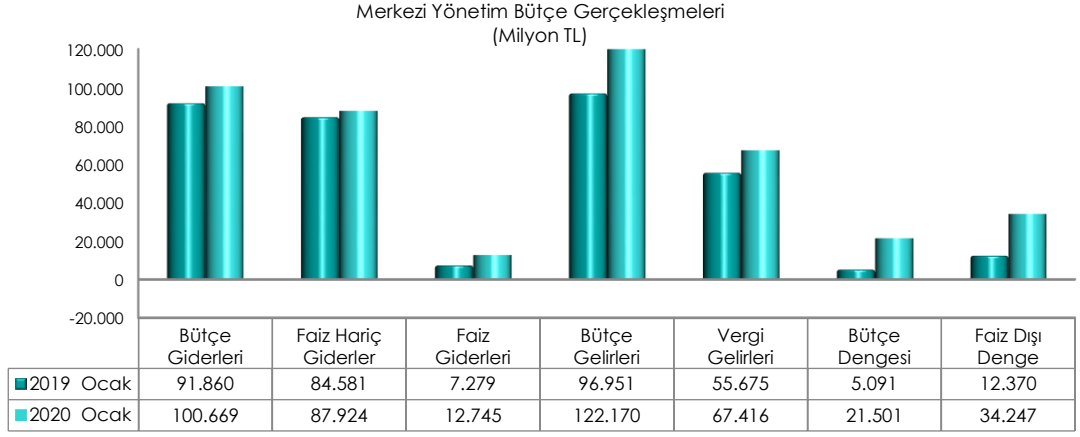
1- Bütçe Dengesi

2020 yılı Ocak ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

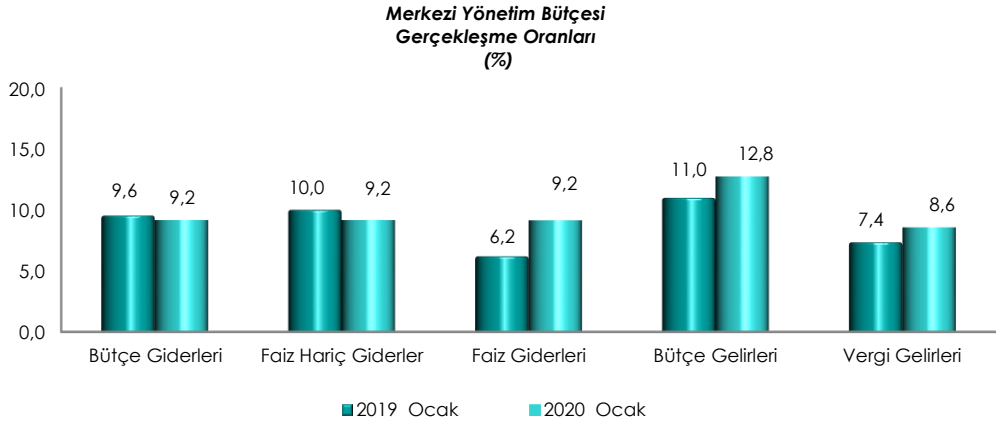
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak	Yüzde	Bütçe	Ocak	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	91.860	9,6	1.095.461	100.669	9,2	9,6
Faiz Hariç Giderler	843.659	84.581	10,0	956.521	87.924	9,2	4,0
Faiz Giderleri	117.317	7.279	6,2	138.940	12.745	9,2	75,1
Bütçe Gelirleri	880.359	96.951	11,0	956.588	122.170	12,8	26,0
Vergi Gelirleri	756.495	55.675	7,4	784.602	67.416	8,6	21,1
Bütçe Dengesi	-80.616	5.091	-6,3	-138.873	21.501	-15,5	322,4
Faiz Dışı Denge	36.701	12.370	33,7	67	34.247	51.464,5	176,9

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak ayında 5 milyar 91 milyon TL fazla vermiş iken 2020 yılı Ocak ayında 21 milyar 501 milyon TL fazla vermiştir.

2019 yılı Ocak ayında 12 milyar 370 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2020 yılı Ocak ayında 34 milyar 247 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Ocak ayı gerçekleştirmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak ayı itibarıyla 100 milyar 669 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 12 milyar 745 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 87 milyar 924 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

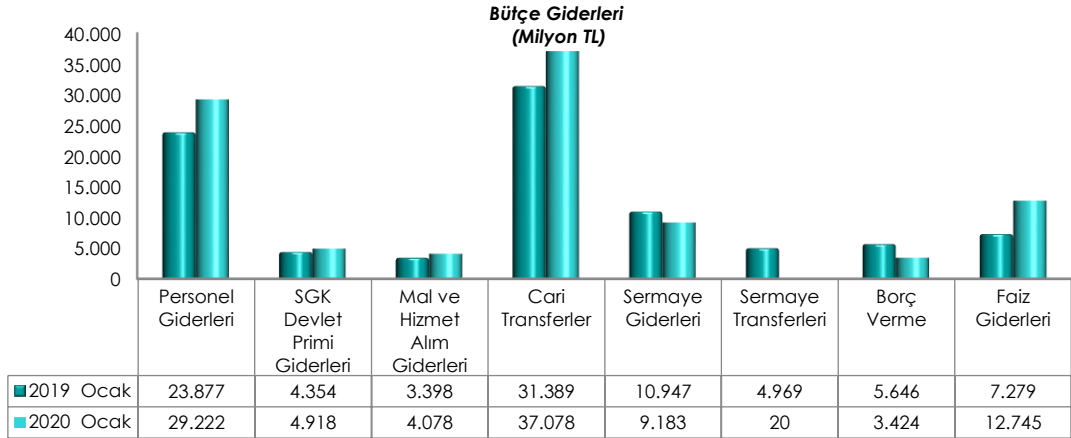
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak	Yüzde	Bütçe	Ocak	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	91.860	9,6	1.095.461	100.669	9,2	9,6
Faiz Hariç Giderler	843.659	84.581	10,0	956.521	87.924	9,2	4,0
Personel Giderleri	247.303	23.877	9,7	282.488	29.222	10,3	22,4
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	4.354	10,0	48.120	4.918	10,2	13,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	3.398	5,0	75.550	4.078	5,4	20,0
Cari Transferler	391.337	31.389	8,0	451.122	37.078	8,2	18,1
Sermaye Giderleri	54.432	10.947	20,1	56.607	9.183	16,2	-16,1
Sermaye Transferleri	10.046	4.969	49,5	6.784	20	0,3	-99,6
Borç Verme Giderleri	21.749	5.646	26,0	27.087	3.424	12,6	-39,3
Faiz Giderleri	117.317	7.279	6,2	138.940	12.745	9,2	75,1

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Ocak ayında 100 milyar 669 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 91 milyar 860 milyon TL harcama yapılmıştır.

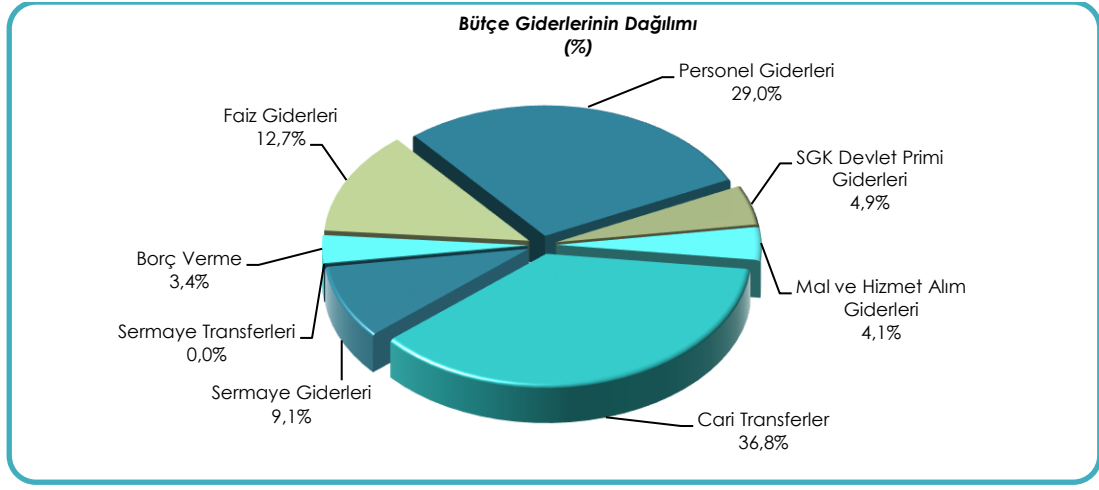
Ocak ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9,6 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 ve 2020 yıllarında yüzde 9,6 ve 9,2 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4 oranında artarak 87 milyar 924 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 10 iken 2020 yılında yüzde 9,2 olmuştur.

Ocak ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak ayı itibarıyla 122 milyar 170 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 67 milyar 416 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 53 milyar 375 milyon TL olmuştur.

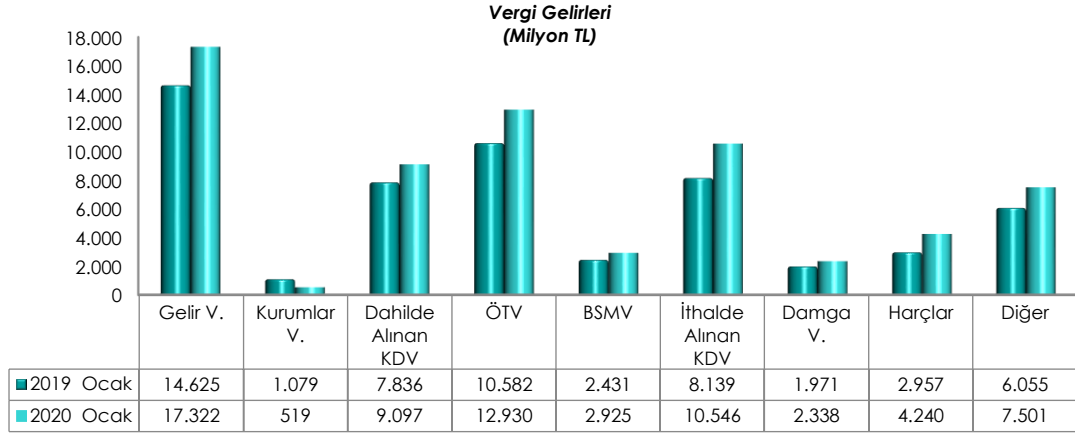
2020 yılı Ocak ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak	Yüzde	Bütçe	Ocak	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	96.951	11,0	956.588	122.170	12,8	26,0
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	95.630	11,1	936.635	120.792	12,9	26,3
Vergi Gelirleri	756.495	55.675	7,4	784.602	67.416	8,6	21,1
Gelir Vergisi	171.882	14.625	8,5	182.121	17.322	9,5	18,4
Kurumlar Vergisi	74.190	1.079	1,5	89.393	519	0,6	-51,9
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	7.836	11,1	57.805	9.097	15,7	16,1
Özel Tüketim Vergisi	162.570	10.582	6,5	175.175	12.930	7,4	22,2
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	2.431	12,8	24.982	2.925	11,7	20,3
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	8.139	4,9	158.063	10.546	6,7	29,6
Damga Vergisi	20.843	1.971	9,5	21.500	2.338	10,9	18,7
Harçlar	27.741	2.957	10,7	29.550	4.240	14,3	43,4
Diğer	43.832	6.055	13,8	46.013	7.501	16,3	23,9
Vergi Dışı Gelirler	106.264	39.955	37,6	152.033	53.375	35,1	33,6
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	922	8,2	12.464	1.006	8,1	9,1
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	6.420	399	6,2	7.488	372	5,0	-6,6

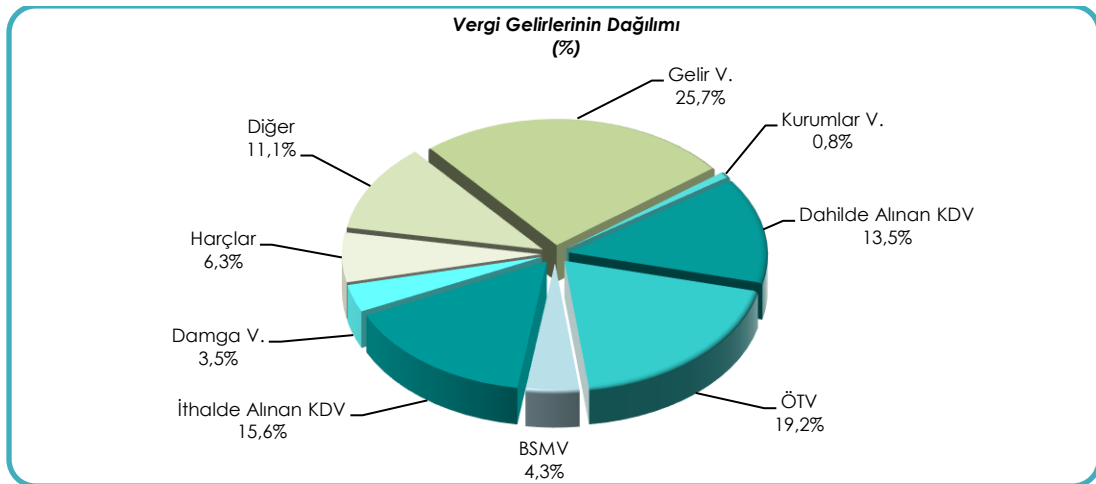
2019 yılı Ocak ayında bütçe gelirleri 96 milyar 951 milyon TL iken 2020 yılının aynı ayında yüzde 26 oranında artarak 122 milyar 170 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ocak ayı gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 11 iken 2020 yılında yüzde 12,8 olmuştur.

2020 yılı Ocak ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 21,1 oranında artarak 67 milyar 416 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 7,4 iken 2020 yılında yüzde 8,6 olmuştur.

Ocak ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilmektedir.¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>